

SAMENVATTINGEN

van artikelen verschenen in
vol. 29. nr. 1/2. juni 1992
van de
CONTRIBUTIONS TO TERTIARY AND QUATERNARY GEOLOGY

Bongaerts, H.L. Vivianiet uit het Pleistoceen van de Horloff Graben (Hessen, Duitsland).

De structuur van vivianiet-houdende $[\text{Fe}_2(\text{PO}_4)_2 \cdot 8\text{H}_2\text{O}]$ nodulen en kristalaggregaten geheel bestaand uit dit mineraal wordt beschreven aan de hand van slijpplaatjes. Het gebruikte materiaal werd door de auteur verzameld in een bruinkoolgroeve te Wölfersheim in de buurt van Frankfurt/Main (Duitsland), in een kleilens, ca. 5 m onder maaiveld. Hier kwam vivianiet voor in de vorm van kristalaggregaten die een radiale structuur vertoonden. In de nodulen werd vivianiet gevonden als plekje op de buitenkant en in holtes. De mate van oxydatie varieert sterk, hetgeen een verklaring is voor de verscheidenheid in kleur. Het is zeer goed mogelijk dat deze vivianiet zich heeft gevormd tijdens twee fases.

H.L. Bongaerts, Rektor van den Boornlaan 13, 6061 AN Posterholt.

B. Fobe, & V. Spiers. Sedimentologie en facies verdeling van de Formatie van Lede (Eoceen) in België en noordelijk Frankrijk.

In de Formatie van Lede (Eoceen, Lutetien) zoals bekend uit ontsluitingen en boorprofielen zijn drie facies onderscheiden in het Belgisch Bekken. Tussen Gent, Brussel en Ronse (de Meldert facies), toont de formatie een fining-upward trend in de verdeling van korrelgrootte. Deze facies is gekenmerkt door de aanwezigheid van meerdere grindhoudende lagen boven op erosievlakken die de basis van kleinere fining-upward eenheden aanduiden. Begeleidende grind- en schelplagen en zandige kalken tonen sedimentatiestructuren die typisch zijn voor stormafzettingen. In noordelijke en westelijke richting ontbreken grofkorrelige lagen omdat hier de zee dieper was en de bodem niet meer in het bereik van stormgolven stond (de Mont des Récollets facies). Nabij Ronse bestaat de Formatie van Lede deels uit bruin, middelkorrelig zand met verkiezelingen (de Einsdale facies). Dit duidt mogelijk de meest noordelijke uitbreiding van een zeer ondiepe mariene afzetting aan. De cyclische sedimentatie die in de Formatie van Lede te zien is, is veroorzaakt door de tektonische bewegingen van de zuidelijke begrenzing van het Brabants Massief. De facies verdeling van de formatie komt grotendeels overeen met de dikte-evolutie van de onderliggende Krijtafzettingen, die eveneens beïnvloed werden door de bewegingen van het Brabants Massief.

B. Fobe en V. Spiers, Laboratorium voor Mineralogie, Petrografie en Micropedologie, Universiteit Gent, Krijgslaan 281 S8, B-9000 Gent.

K. Hoedemakers, & R. Marquet. Litostratigrafie van Pliocene afzettingen in de Liefkenshoek-tunnel konstruktiewerken bij Kallo (NW België).

De litostratigrafie van de Pliocene afzettingen die recentelijk ontsloten waren in een tijdelijke sektie bij Kallo (provincie Oost-Vlaanderen, NW België) wordt beschreven. In de ontsloten sektie werden de Zanden van Merksem, Zanden van de Kruisschans en Zanden van Oorderen van de Formatie van Lillo (Pliocene) onderscheiden. Eerder gepubliceerde sekties worden kort besproken.

K. Hoedemakers, Broechemsesteenweg 31; B-2531 Boechout; R. Marquet, Constitutiestraat 50, B-2060 Antwerpen.

P. Lozouet. Nieuwe Pliocene en Oligocene Olividae (Mollusca Gastropoda) uit Frankrijk en het Middellandse Zeegebied.

Twee olivide gastropoden, *Olivella clanzigi* n. sp. en *Amalda* cf. *obsoleta* (Brocchi, 1814) worden voor het eerst gemeld uit het Mediterrane Pliocene van respectievelijk Tunisië en Spanje. In het algemeen werd aangenomen dat Olividae verdwenen waren uit het Middellandse Zeegebied sinds het Laat-Mioceen, toen ze het slachtoffer werden van de Messinien salinity crisis. De klimatologische achteruitgang tijdens het Pliocene voorkwam hun her-introductie in het gebied. Ook wordt een nieuwe soort van *Amalda*, *A. abessensis*, uit het Laat-Oligoceen van Frankrijk beschreven en afgebeeld. Deze soort schijnt geen verwant in Europese kenozoische fauna's te hebben, maar lijkt op *A. papillata* Tate, 1885, de type soort van het ondergeslacht *Alocospira* Cossmann, 1899, uit het Vroeg-Mioceen van Australië. Gezien dit feit, worden hier de belangrijkste Laat-Oligocene en Mioceen Ancillinae uit Europa afgebeeld; aangetoond wordt dat *Gracilancilla* Thiele, 1925 (type: *G. sumatrana* Thiele, 1925; westelijke Stille Oceaan) een jonger synoniem is van *Ancillina* Bellardi, 1882 (type: *Ancilla pusilla* Fuchs in Karrer, 1877; Mioceen van Europa).

P. Lozouet, Muséum national d'Histoire naturelle, Laboratoire de Biologie des Invertébrés marins et Malacologie, 55 rue de Buffon, F-75005 Parijs.